

Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku

Zákon č. 1/2023

o všeobecnej výchove

Preambula

Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (ďalej len: Cirkev) na zabezpečenie cirkevnej výchovno-vzdelávacej služby zriaďuje školy a školské zariadenia a začlení ich do jednotnej cirkevnej sústavy škôl a školských zariadení. V záujme toho, aby zariadenia, pôsobiace aj ako súčasť sústavy škôl a školských zariadení Slovenskej republiky, mohli pôsobiť tak, aby z im zverených detí a žiakov vychovali vzdelaných, charakterných kresťanských ľudí, uctievajúcich všeobecné ľudské hodnoty, verných, obetavých a tvorivých členov svojho užšieho a širšieho prostredia, takisto svojho národa, aby z reformovaných detí a žiakov vychovali vyznávajúcich členov Cirkvi, z nereformovaných detí a žiakov – pri zabezpečení slobodného praktizovania ich náboženstva – osôb vyznávajúcich hodnoty vlastného vyznania a Cirkvi, Synoda sa uzniesla na tomto zákone:

Základné ustanovenia

§ 1

(1) Predmetom tohto zákona je úprava zriadenia, zmeny zriaďovateľa, spravovania a zrušenia škôl a školských zariadení spravovaných samostatnými telesami Cirkvi, ďalej na tieto pôsobiacich cirkevno-správnych úloh.

(2) Do pôsobnosti tohto zákona spadajú všetky samostatné telesá Cirkvi, ďalej nimi spravované školy a školské zariadenia, ich funkcionári, zamestnanci, deti a žiaci.

§ 2

Školy a školské zariadenia sú:

- materská škola,
- základná škola,
- gymnázium,
- stredná odborná škola,
- stredná športová škola,
- konzervatórium,
- škola pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- základná umelecká škola,
- jazyková škola,
- školský klub detí,
- školský internát.

Výchovno-vzdelávacia stratégia Cirkvi

§ 3

Výchovno-vzdelávaciu stratégiu Cirkvi schvaľuje Synoda.

Ustanovenia týkajúce sa správy vecí výuky

§ 4

(1) Všeobecnú výchovu a vzdelávanie koordinuje päťčlenná Rada pre všeobecnú výchovu.

(2) Členov Rady pre všeobecnú výchovu zvolí Synodná rada na jej prvom zasadnutí po začatí volebného obdobia.

(3) Dvoch členov Rady pre všeobecnú výchovu treba zvoliť spomedzi riaditeľov škôl a školských zariadení, ďalších dvoch členov treba zvoliť spomedzi školských duchovných. Členom a predsedom Rady pre všeobecnú výchovu je z úradu synodný radca pre všeobecnú výchovu (ďalej len: radca).

(4) Poverenie členov Rady pre všeobecnú výchovu trvá do zvolenia nasledujúcej Rady pre všeobecnú výchovu. Ak niektorému z členov Rady pre všeobecnú výchovu zanikne právne postavenie oprávňujúce jeho zvolenie, na jeho miesto Synodná rada zvolí nového člena na jej nasledujúcom zasadnutí.

(5) Radcu vymenuje Synodná rada na jej prvom zasadnutí po začatí volebného obdobia spomedzi takých členov Cirkvi, zvoliteľných na presbyterскую funkciu alebo osôb s duchovenskou kvalifikáciou, ktorí majú pedagogické vzdelanie. Na poverenie radcu treba primerane aplikovať ustanovenia odseku (4).

§ 5

(1) Rada pre všeobecnú výchovu:

- môže podať návrh na vytvorenie, pozmeňovania cirkevno-právnych predpisov týkajúcich sa výchovy a vzdelávania, alebo iných opatrení týkajúcich sa výchovy a vzdelávania,
- podá návrh Synode vo veci výchovno-vzdelávacej stratégie Cirkvi,
- dozerá a koordinuje pôsobenie škôl a školských zariadení Cirkvi,
- vydáva zásadné princípy interných smerníc škôl a školských zariadení,
- prerokuje, schvaľuje a predloží Synode ročné hlásenie radcu o stave výchovy a vzdelávania Cirkvi.

(2) Rada pre všeobecnú výchovu zasadá najmenej dvakrát ročne. Radu pre všeobecnú výchovu treba zvolať aj na písomnú žiadosť najmenej dvoch členov.

(3) Rada pre všeobecnú výchovu môže pre jednotlivé veci – s vymedzením jeho kompetencie – zo svojich radov poveriť predkladateľa.

§ 6

(1) Radca:

- pripravuje zasadnutia Rady pre všeobecnú výchovu a podá návrh na vykonanie úloh patriacich do kompetencie Rady pre všeobecnú výchovu,
- podporuje prácu škôl a školských zariadení zaobstaraním učebných plánov, učebníc, pomocných materiálov a ich prípravu,
- poskytuje podporu jednotlivým školám a školským

- zariadeniam v organizačných, prevádzkových a administratívnych záležitostiach, ich zriadenie, resp. zmenu zriaďovateľa radami a odporúčaním odborníkov.
- d) organizuje vzdelávanie pre pedagógov, zriaďovateľov a vyučujúcich náboženskú výchovu v školách a školských zariadeniach,
- e) vedie evidenciu škôl a školských zariadení,
- f) udržiava vzťahy s príslušnými orgánmi iných cirkví, respektíve štátnych a spoločenských organizácií.
- (2) Radca o svojej činnosti referuje Rade pre všeobecné vzdelávanie a Synode.

Köznevelési intézmény alaptása, átvétele, megszűntetése § 7

- (1) Zriadenie, zmena zriaďovateľa a zrušenie škôl a školských zariadení:
- a) ak sú zriadené cirkevným zborom, cirkevno-zborové valné zhromaždenie, so súhlasom príslušného seniorátneho valného zhromaždenia a Synodnej rady,
- b) ak sú zriadené seniorátom, seniorátne valné zhromaždenie, so súhlasom Synodnej rady,
- c) ak sú zriadené generálnou cirkvou, Synodná rada.
- (2) K začatiu činnosti škôl a školských zariadení ich treba zaradiť do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky. Zriaďovateľ o zaradení do siete škôl a školských zariadení bezodkladne informuje cirkevný zbor a seniorát podľa sídla školy alebo školského zariadenia, radcu a Synodnú radu.

Poriadok náboženského a mravného života zariadenia všeobecnej výchovy § 8

- (1) Poriadok náboženského a mravného života školy alebo školského zariadenia musí nadobudnúť účinnosť od začiatku činnosti.
- (2) Poriadok náboženského a mravného života schvaľuje v prípade školy alebo školského zariadenia spravovaného cirkevným zborom presbyterstvo, v prípade školy alebo školského zariadenia spravovaného seniorátom seniorátne rada, v prípade školy alebo školského zariadenia spravovaného Generálnou cirkvou Synodná rada.
- (3) V prípade, že Rada pre všeobecnú výchovu zmení zásady poriadku náboženského a mravného života, cirkevné teleso spravujúce školy alebo školské zariadenia musí poriadok náboženského a mravného života zariadenia tomu prispôbiť do troch mesiacov od jeho oznámenia.

Rada školy § 9

- (1) Na pomoc výchovno-vzdelávacej činnosti v školách a školských zariadeniach, ďalej na zabezpečenie prevádzky školy alebo školského zariadenia v súlade s platnými štátnymi a cirkevnými právnymi predpismi zriaďovateľ ustanoví radu školy.
- (2) Počet členov rady školy je:
- a) päť, ak počet zamestnancov školy alebo školského zariadenia je najviac 10,
- b) deväť, ak počet zamestnancov je viac ako 10, ale menej ako 25,

- c) jedenásť, ak počet zamestnancov je najmenej 25.

(3) Pri určení počtu zamestnancov treba brať do úvahy prepočítaný počet zamestnancov na plný úväzok.

(4) Členmi rady školy sú:

- a) v prípade písmena a) odseku (2) dvaja delegovaní zástupcovia zriaďovateľa, jeden zvolený zástupca rodičov a dvaja zamestnanci,
- b) v prípade písmena b) odseku (2) štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa, dvaja zvolení zástupcovia rodičov a traja zamestnanci,
- c) v prípade c) odseku (2) štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa, štyria zvolení zástupcovia rodičov a traja zamestnanci.

(5) Jedno z miest v rade školy z delegátov zriaďovateľa treba zaplniť vždy osobou duchovenského charakteru.

(6) V prípade strednej školy jedno z miest vyhradené pre zástupcov rodičov treba zaplniť zvoleným žiakom školy, s výnimkou ak rodičia majú iba jedného zástupcu.

(7) Riaditeľ je členom rady školy s poradným hlasom.

(8) Poverenie rady školy je na štyri roky a vždy začína 1. januárom.

(9) V prípade, že zástupcovia zamestnancov v rade školy skončí pracovno-právny vzťah so školou, zanikne mu aj členstvo v rade školy a na jeho miesto treba zvoliť nového člena.

(10) Na členov zvolených do rady školy zo strany rodičov treba ustanovenia predchádzajúceho odseku primerane aplikovať.

(11) Rada školy zvolí svojho predsedu zo svojich radov.

(12) Rada školy zasadá podľa potreby, ale najmenej dvakrát ročne.

Vedenie školy alebo školského zariadenia § 10

(1) Vedenie školy alebo školského zariadenia (ďalej len: vedenie) je najvyšším vnútorným poradným zborom zariadenia.

(2) Členmi vedenia sú: riaditeľ, zástupca (zástupcovia) riaditeľa a školský duchovný.

(3) Predsedom vedenia je riaditeľ.

(4) Vedenie má pripomienkovacie a navrhovacie právo vo všetkých veciach týkajúcich sa školy alebo školského zariadenia.

(5) Zasadnutia vedenia zvoláva riaditeľ.

Riaditeľ § 11

(1) Riaditeľ je štatutárnym orgánom školy alebo školského zariadenia a je zodpovedný za jeho fungovanie podľa štátnych a cirkevných predpisov.

(2) Riaditeľa vymenuje, resp. poveruje na návrh rady školy zriaďovateľ.

(3) Príslušný orgán zo strany zriaďovateľa na vymenovanie, respektíve poverenie riaditeľa je:

- a) v prípade cirkevného zboru presbyterstvo,
- b) v prípade seniorátu seniorátne rada,
- c) v prípade Generálnej cirkvi Synodná rada.

(4) Vymenovanie sa koná na základe výberového konania. Vyhlásenie výberového konania treba zverejniť v úradnom orgáne a na webovej stránke Cirkvi, ďalej na webovej stránke, zriaďovateľa, ak takého má.

(5) Podmienkou vymenovania je, aby vymenovaná osoba bola:

- a) členom Cirkvi voliteľným na presbyterskú funkciu alebo osobou Cirkvi duchovenskej kvalifikácie,
- b) majúca pedagogické vzdelanie predpísané na daný typ zariadenia, a spĺňajúca podmienky predpísané právnymi predpismi Slovenskej republiky,
- c) majúca najmenej päť rokov odbornej praxe,
- d) s mravným vedením života a usporiadaným súkromným životom,
- e) spôsobilá na riadenie.

(6) Vymenovanie platí na päť rokov.

(7) Poverenie platí na pol roka na základe pozvania, v prípade, že sa do potrebného termínu nepodarilo výberovým konaním vymenovať riaditeľa. V prípade poverenia je možné nebrať do úvahy podmienku obsiahnutú v písme a) odseku (5).

(8) Riaditeľ je zamestnancom školy alebo školského zariadenia s hlavným pracovným pomerom.

§ 12

(1) Riaditeľa orgán zriaďovateľa vymenovaný v odseku (3) § 11 odvolá, ak:

- a) opätovne alebo vážne porušil platné cirkevné alebo štátne právne predpisy,
- b) medzičasom nevyhovuje podmienkam zahrnutých v odseku (5) § 11.

(2) Ak zriaďovateľ v súvislosti s odvolaním riaditeľa nie je schopný konať, na základe žiadosti zriaďovateľa koná Synodná rada.

(3) Proti odvolaniu môže riaditeľ vzniesť sťažnosť na cirkevnom súde. Na prerokovanie sťažnosti oprávnený cirkevný súd v prvom stupni je:

- a) v prípade školy alebo školského zariadenia zriadeného cirkevným zborom seniorátny súd,
- b) v prípade školy alebo školského zariadenia zriadeného seniorátom alebo Generálnou cirkvou konací senát Generálno-cirkevného súdu.

§ 13

(1) Riaditeľ:

- a) uplatňuje zamestnávateľské práva voči zamestnancom školy alebo školského zariadenia,
- b) s poradným hlasom sa zúčastňuje na zasadnutiach orgánov zriaďovateľa týkajúcich sa školy alebo školského zariadenia,
- c) na konci každého školského roka prekladá správu o výchovno-vzdelávacej činnosti jej výsledkoch a podmienkach rade školy, ktoré rada školy predostrie podľa založenia príslušnému orgánu zriaďovateľa,
- d) všeobecne rozhoduje vo všetkých otázkach týkajúcich sa školy alebo školského zariadenia, ktoré cirkevné a štátne právne predpisy, resp. zriaďovacia listina alebo interné smernice neudelujú do právomocí iných orgánov.

(2) Riaditeľ je povinný:

- a) zabezpečiť, aby škola alebo školské zariadenie fungovalo v súlade s cirkevnými a štátnymi právnymi predpismi,
- b) pracovať na realizovaní cieľov obsiahnutých v preambule tohto zákona,
- c) konať v záujme starostlivého, rozumného a úsporného nakladania s majetkom školy alebo školského zariadenia,
- d) pripraviť rozpočet a účtovnú závierku školy alebo školského zariadenia,
- e) pripraviť správu o výchovno-vzdelávacej činnosti jej výsledkoch a podmienkach,
- f) spolupracovať s cirkevnými a štátnymi orgánmi zúčastňujúcimi sa na fungovaní zariadenia všeobecnej výchovy.

(3) Riaditeľ ďalej zodpovedá za domovské a zahradničné, cirkevné a svetské vzťahy školy alebo školského zariadenia.

(4) Riaditeľ v každom školskom roku predkladá správu o hospodárení školy alebo školského zariadenia zriaďovateľovi podľa odseku (3) § 11 a Rade pre všeobecnú výchovu.

(5) Ďalšie právomoci a povinnosti určujú interné smernice zariadenia v súlade so štátnymi a cirkevnými právnymi predpismi.

Školský duchovný § 14

(1) Školský duchovný je usmerňovateľom náboženského života a náboženskej výchovy školy alebo školského zariadenia.

(2) Ak škola alebo školské zariadenie je zriadené cirkevným zborom, školský duchovný je spravidla duchovný pastier cirkevného zboru alebo jeho zastupujúci duchovný, alebo ak cirkevný zbor udržiava viac duchovno-pastierských pozícií, tak duchovný poverený touto úlohou cirkevno-zborovým štatútom.

(3) Ak škola alebo školské zariadenie je zriadené seniorátom, školský duchovný je osoba s duchovenskou kvalifikáciou poverená seniorátnou radou.

(4) Ak škola alebo školské zariadenie je zriadené Generálnou cirkvou, školský duchovný je osoba s duchovenskou kvalifikáciou poverená Synodnou radou.

§ 15

(1) Školský duchovný je správcom duchovného života zariadenia. V tomto jeho poverení je zodpovedný:

- a) za reformovanú výchovu v škole alebo školskom zariadení,
- b) za obsah a úroveň náboženskej výchovy v škole alebo školskom zariadení,
- c) za formálny a obsahový poriadok náboženského života školy alebo školského zariadenia ako cirkevného spoločenstva.

(2) Ďalšie úlohy, povinnosti a práva školského duchovného ustanovuje poriadok náboženského a mravného života školy alebo školského zariadenia.

Zástupca(ovia) riaditeľa

§ 16

(1) Zástupca(ovia) riaditeľa je(sú) spolupracovníkom(-mi) poverený(i) pedagogickými a administratívnymi úlohami vedenia zariadenia, a je(sú) členom(mi) vedenia.

(2) Úlohy a právomoci zástupcu riaditeľa zahŕňajú tie oblasti, ktoré obsahuje jeho pracovná náplň vychádzajúca z jeho poverenia.

(3) Zástupcu riaditeľa poveruje a odvoláva riaditeľ.

(4) Za zástupcu riaditeľa na určitý alebo neurčitý čas môže byť poverený pedagogický zamestnanec školy alebo školského zariadenia zamestnaný na dobu neurčitú.

(5) Poverenie zástupcu riaditeľa zaniká odvolaním poverenia poverujúcim.

Pedagogická rada

§ 17

(1) Vo výchovných a vzdelávacích otázkach najvyšším poradným orgánom školy alebo školského zariadenia je pedagogická rada.

(2) Členom pedagogickej rady je každý pedagogický zamestnanec školy alebo školského zariadenia.

(3) Riaditeľ sa musí snažiť, aby pedagógovia počas praktizovania ich povolania a aj v ich súkromnom živote ukazovali vzor vernosťou k ich škole alebo školskému zariadeniu, cirkvi a národu nepoškvrneným spôsobom života a ich náboženským životom.

Spoločenstvo zamestnancov

§ 18

(1) Spoločenstvo zamestnancov školy alebo školského zariadenia tvoria pedagógovia, ďalej administratívni a technickí pracovníci pracujúci v škole alebo v školskom zariadení.

(2) Každý zamestnanec školy alebo školského zariadenia, bez ohľadu na to, k akému náboženstvu sa hlási a v akej pozícii pracuje, musí brať do úvahy, že je spolupracovníkom reformovaného spoločenstva a je povinný svojim zovňajškom, vyjadreniami a spôsobom života napomáhať výchove detí a žiakov podľa viery a morálky v zmysle evanjelia.

Združenie rodičov

§ 19

(1) Na podporu výchovno-vzdelávacej činnosti školy alebo školského zariadenia sa z rodičov detí a žiakov školy alebo školského zariadenia vytvorí združenie rodičov, ktoré je poradným a navrhujúcim orgánom.

(2) Radu združenia rodičov tvorí najmenej jeden zvolený predstaviteľ každej triedy.

Spoločenstvo detí a žiakov

§ 20

(1) Členom spoločenstva detí a žiakov je každé dieťa alebo žiak školy alebo školského zariadenia.

(2) Žiaci sa môžu pričleniť k združeniam pôsobiacim v škole alebo školskom zariadení alebo mimo neho, ak ich pôsobenie neprotirečí mravnostným pravidlám školy alebo školského zariadenia založeným v tomto zákone.

Skladanie prisahy

§ 21

(1) Riaditeľ, pedagogickí zamestnanci, žiaci prvého ročníka strednej školy, resp. prestupujúci z nereformovanej skladajú prisahu v rámci bohoslužby cirkevného zboru príslušného podľa sídla školy alebo školského zariadenia. Skladanie prisahy sa koná spravidla na začiatku školského roku.

(2) Prisaha sa skladá pred školským duchovným.

(3) Znenie prisahy tvorí prílohu tohto zákona.

Záverečné a prechodné ustanovenia

§ 22

V prípade zániku školy alebo školského zariadenia bez právneho nástupcu všetok jeho hnutelný a nehnuteľný majetok sa preniesie na zriaďovateľa.

§ 23

Vo všetkých otázkach, ktoré tento zákon neupravuje, treba postupovať podľa štátnych, resp. ďalších cirkevných právnych predpisov.

§ 24

Zriaďovatelia škôl a školských zariadení už pôsobiacich v čase nadobudnutia účinnosti tohto zákona sú povinní do roka zosúladiť činnosť nimi spravovanej školy alebo školského zariadenia s týmto zákonom.

§ 25

Synodná rada volí členov Rady pre všeobecnú výchovu a vymenuje radcu na príslušné volebné obdobie na jej prvom zasadnutí po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 26

Ruší sa zákon číslo 1/2000 o všeobecnom vzdelávaní Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku.

§ 27

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2024.

Zákon bol schválený na 6. zasadnutí X. cyklu Synody Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, dňa 27. októbra 2023, v Rimavskej Sobote.

Ferenc Porubán v. r.
generálny kurátor

Róbert Géresi v. r.
biskup

Príloha v zmysle odseku (1) § 21:

**1. Prísaha riaditeľa
všeobecno-vzdelávacieho zariadenia**

„Ja, (meno riaditeľa), riaditeľ (názov všeobecno-vzdelávacieho zariadenia), prisahám na živého Boha, ktorý je Boh Otec, Syn a Duch svätý, plná svätá Trojica, jeden večný a pravý Boh, že svoju úlohu riaditeľa budem vykonávať verne a svedomite. Žiakov zverených do mojej starostlivosti budem nielen vyučovať, ale v zmysle evanjelia Ježiša Krista aj vychovávať v prospech našej cirkvi a nášho národa. S kolegami pedagógmi a spolupracovníkmi budem spolupracovať s úctou a láskou, budem ich riadiť v zmysle našich platných štátnych a cirkevných zákonov. Tradície zariadenia a jeho dobré meno zachovám. Všetmožne sa budem snažiť o to, aby som sa celým svojím životom osvedčil ako pokorný služobník Ježiša Krista a verný úd našej reformovanej kresťanskej cirkvi. Tak mi Pán Boh pomáhaj!“

2. Prísaha člena pedagogického zboru

„Ja, (meno pedagóga), pedagóg (názov všeobecno-vzdelávacieho zariadenia), prisahám na živého Boha, ktorý je Boh Otec, Syn a Duch svätý, plná svätá Trojica, jeden večný a pravý Boh, že svoju úlohu pedagóga budem vykonávať verne a svedomite. Žiakov zverených do mojej starostlivosti budem nielen vyučovať, ale v zmysle evanjelia Ježiša Krista aj vychovávať v prospech našej cirkvi a nášho národa. S vedením zariadenia, s kolegami a spolupracovníkmi budem spolupracovať s úctou a láskou. Tradície zariadenia a jeho dobré meno zachovám. Svoj život zasväťím môjmu povolaniu, v ktorom sa budem neustále vzdelávať. Tak mi Pán Boh pomáhaj!“

3. Prísaha žiaka

„Ja, (meno žiaka), žiak (názov všeobecno-vzdelávacieho zariadenia), prisahám na živého Boha, ktorý je Boh Otec, Syn a Duch svätý, plná svätá Trojica, jeden večný a pravý Boh, že svoje povinnosti budem vykonávať svedomite a usilovne. Svojich rodičov, členov pedagogického zboru ako aj zamestnancov školy si budem vážiť a svojím spolužiakom pomáhať. Vnútorň poriadok zariadenia dodržiám. Tradície zariadenia zachovám. Tak mi Pán Boh pomáhaj!“